

Bożena Bednarek-Michalska
Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu

Komisja Europejska idzie do przodu. Otwartość nauki staje się w Europie faktem

Słowa kluczowe: *otwarte dane badawcze, Horizon 2020, programy Unii Europejskiej*

Jak w poprzednich latach, Komisja Europejska testuje nowe rozwiązania i zasady związane z udostępnianiem surowych danych badawczych i publikacji naukowych. Wprowadzanie w życie najnowszego programu Unii Europejskiej na lata 2014–2020 *Research and Innovation Programme Horizon 2020* zakłada pilotaż, który dotyczy upowszechniania surowych danych badawczych: **Pilot on Open Research Data in Horizon 2020**. Komisja ma nadzieję, że udostępnienie surowych danych badawczych wzmocni Europę, jej wynalazczość, innowacyjność, a także odpowie na społeczne wyzwania, które muszą być rozwiązane w następnych dekadach (energia, zdrowie, jakość życia, bezpieczeństwo). Dostęp do danych, ich przetwarzanie, powtórne użycie i wymiana nie tylko oszczędzi wielu badaczom pracy, bo nie będą powielali wysiłków, pozyskując dane, ale także wpłynie na przyspieszenie prac w laboratoriach i przemyśle.

Komisja Europejska w pilotażu daje wybór twórcom baz danych: czy chcą otwierać dane czy chronić je z jakiegoś ważnego powodu. Pozwoli to przyjrzeć się praktyce badawczej i zobaczyć, ile z tych danych można otworzyć, oczywiście z poszanowaniem praw własności intelektualnej. Komisja chce się także przekonać, jaka infrastruktura będzie potrzebna, by takie dane gromadzić i przechowywać.

W komunikacie oprócz wyjaśnień związanych z pilotażowym otwarciem danych badawczych jest także odniesienie do nowych zasad udostępniania publikacji naukowych wytworzonych w ramach programu *Horizont 2020*, które dotychczas podlegały wstępnemu rozpoznaniu możliwości otwierania dostępu do nich. Od roku 2014 staje się to obowiązkowe, co oznacza, że wszystkie prace naukowe oraz metadane wytworzone w ramach badań europejskich mają być udostępnione w Internecie w terminie od 6 do 12 miesięcy od daty publikacji. Po tej decyzji widać, że pilotaże unijne mają sens, bo pozwalają zbierać doświadczenia i prowadzić debaty o słuszności bądź błędach we wprowadzaniu tego typu innowacji i potem podejmować właściwe decyzje.

Więcej informacji w oficjalnym komunikacie: *Commission launches pilot to open up publicly funded research data*: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-1257_en.htm¹.

¹ Odesłanie do strony internetowej zawiera wersję aktualną w dn. 18.01.2014 r.